

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VII. volebné obdobie

Číslo: PREDS-590/2019

1788

Zákon

zo 16. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, vrátený prezidentkou Slovenskej republiky na opäťovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky

Materiál obsahuje:

1. List prezidentky Slovenskej republiky zo 7. novembra 2019 č. 4722-2019-KPSR
2. Rozhodnutie prezidentky Slovenskej republiky zo 7. novembra 2019 o vrátení zákona
3. Schválený zákon zo 16. októbra 2019

Bratislava november 2019

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum začínania:	08 -11- 2019	
Číslo spisu:	PREDS-590/2019	
Listy:	47222000	Prílohy:
RZ	ZH	LU

**Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky**

Bratislava 7. novembra 2019
Číslo: 4722-2019-KPSR

Vážený pán predseda,

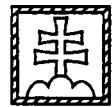
podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon zo 16. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Vzhľadom na obsah prispomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán predseda, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Stanislav Gaňa, riaditeľ odboru legislatívy a milostí Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Andrej Danko
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava

**Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky**

Číslo: 4722-2019-KPSR

**R O Z H O D N U T I E
prezidentky Slovenskej republiky**

o vrátení zákona zo 16. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Predkladá:
Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Bratislava 7. novembra 2019

Na rokovanie

Národnej rady Slovenskej republiky

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon zo 16. októbra 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opäťovnom prerokovaní schválila zákon so zmenou, ktorá je uvedená v časti III.

II

Schválený zákon bol na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky predložený ako poslanecký návrh zákona. Napriek skutočnosti, že bol predmetom skráteného medzirezortného pripomienkového konania, širšia odborná diskusia o navrhovanej právnej úprave absentovala, čo mohlo byť jednou z príčin nedostatku schváleného zákona, na ktorý ďalej upozorňujem.

Čl. II tretí bod schváleného zákona mení ustanovenia § 207 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, ktoré upravujú trestný čin zanedbania povinnej výživy a to tak, že sa znižuje počet mesiacov, za ktoré neplatenie výživného riadne a včas, čo aj z nedbanlivosti, konštituuje základ pre trestnosť takéhoto neplatenia, z troch mesiacov v období dvoch rokov na dva mesiace v období dvoch rokov. Takéto sprísnenie podmienok trestnoprávneho postihu nie je v dôvodovej správe dostatočne odôvodnené, napoko k tomuto novelizačnému bodu sa iba stroho uvádzia, že „*sa navrhuje skrátenie doby neplatenia výživného pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy zo súčasných troch mesiacov na dva mesiace.*“ V prípade schválenej právnej úpravy neboli prezentované žiadne dopadové štúdie, ani neboli žiadnym spôsobom odhadnuté dôsledky takéhoto sprísnenia zákona. Bez preukázania dopadov schválenej právnej úpravy nie je dôvodné prijímať takéto sprísnenie v rámci ustanovení Trestného zákona, keďže uplatňovanie noriem trestného práva by malo nastávať až keď zlyhajú všetky ostatné prostriedky právneho poriadku.

Schválená právna úprava je podľa môjho názoru spôsobilá viesť k zvýšenej kriminalizácii väčšieho počtu občanov a k pokračujúcej neschopnosti uhrádzat' určené výživné riadne a včas. Bez ohľadu na cieľ úpravy, ide o kontraproduktívnu iniciatívu, napoko na základe verejne dostupných štatistických údajov dochádza za posledné roky k postupnému znižovaniu počtu osôb odsúdených za trestný čin zanedbania povinnej

výživy, z čoho je možné vyvodiť záver, že už súčasná právna úprava plní svoj preventívny účel a nie je nutné jej ďalšie sprísňovanie. Rozšírenie možnosti uplatňovania trestnoprávnej represie sa v tejto situácii nejaví ako vhodné a cieľ dosahujúce riešenie.

V rámci skráteného medzirezortného pripomienkového konania aj Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podalo zásadnú pripomienku, ktorá však nebola v schválenom zákone žiadnym spôsobom reflektovaná. ministerstvo vo svojej zásadnej pripomienke k čl. II schváleného zákona žiada vypustiť celý tento novelizačný článok, nakoľko „*ide o návrh zmien, ktoré samy o sebe nemajú význam, resp. neexistuje relevantný dôvod na otváranie Trestného zákona v tomto prípade.*“ Aj podľa ministerstva „*navrhovaná právna úprava sprísňuje podmienky vzniku trestnej zodpovednosti v konaní, ktoré môže byť spôsobené aj nedbanlivostne, resp. ako dôsledok dočasnej finančnej núdze na strane povinného... návrh vytvára podmienky pre vznik prílišnej kriminalizácie, čo v neposlednom rade zaťaží systém na strane orgánov činných v trestnom konaní a súdov riešením tohto typu trestnej činnosti, ktorá by mohla byť efektívnejšie riešená inými právnymi normami mimo trestného práva (ultima ratio). Ďalej nie je vhodné, aby trestná politika v SR bola podmieňovaná zmenami v iných zákonoch, ktoré dosahujú hlavný cieľ predkladaného zákona. Zmeny v novelizačných článkoch I a III podľa nášho názoru dostatočne slúžia na dosiahnutie cieľa návrhu.*“

Záverom chcem poukázať na skutočnosť, že prípadné odsúdenie povinnej osoby na trest odňatia slobody nepodmienečne je spôsobilé zhoršiť situáciu nielen odsúdenej osoby, ale aj oprávnenej osoby. Výkonom trestu odňatia slobody si nielenže nebude povinná osoba schopná vo výkone trestu plniť svoju vyživovaciu povinnosť, ale dôjde aj k prerušeniu sociálnych a osobných väzieb a tým k narušeniu vzťahov medzi povinnou osobou a oprávnenou osobou, najmä v prípade maloletých detí, pre ktoré sú vzťahy s obidvomi rodičmi dôležité. Zohľadňujúc stanovisko ministerstva, vyššie uvedené štatistické údaje a absenciu presvedčivého zdôvodnenia potreby schválenej úpravy sa javí rozširovanie trestnoprávneho postihu minimálne ako predčasné.

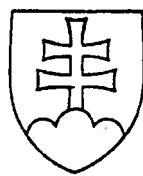
III

V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opäťovnom prerokovaní schválila zákon s touto zmenou:

V čl. II schváleného zákona sa vypúšťa tretí bod.

Bratislava 7. novembra 2019

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁKON

zo 16. októbra 2019,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení zákona č. 554/2008 Z. z., zákona č. 468/2011 Z. z., zákona č. 66/2018 Z. z. a zákona č. 221/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a), § 8 ods. 3 a § 11 ods. 5 písm. b) a c) sa slovo „tri“ nahradza slovom „dva“.
2. V § 2 ods. 2 písm. b) sa slová „2,2 násobku“ nahradzajú slovami „3,3 násobku“.
3. V § 4 ods. 1 a 2 sa slová „1,2 násobku“ nahradzajú slovami „3,7 násobku“.
4. V § 7 písm. b) sa slovo „troch“ nahradza slovom „dvoch“.
5. V § 10a ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Ak súdny exekútor alebo centrum poukáže úradu sumu podľa osobitného predpisu,^{7a)} povinnosť poberateľa náhradného výživného podľa prvej vety sa považuje za splnenú, a to do výšky poukázanej sumy; v tomto prípade úrad o povinnosti vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné nerozhodne.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7a znie:

„^{7a)} § 29 ods. 10 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. ... /2019 Z. z.“.

6. V § 12 ods. 2 sa vypúšťa písmeno a).

Doterajšie písmená b) až f) sa označujú ako písmená a) až e).

7. V § 12 ods. 2 písm. a) sa vypúšťajú slová „potvrdenie o stave a priebehu výkonu rozhodnutia alebo“.

8. V § 12 odsek 4 znie:

„(4) Úrad je povinný

- a) bez zbytočného odkladu po vydaní rozhodnutia o priznaní náhradného výživného podľa § 2 ods. 1 písm. a)
 1. oznámiť orgánom činným v trestnom konaní¹⁰⁾ podozrenie zo spáchania trestného činu zanedbania povinnej výživy, ak tak už neurobila oprávnená osoba alebo žiadateľ o náhradné výživné,
 2. oznámiť súdnemu exekútorovi poskytovanie náhradného výživného,
- b) do 3 pracovných dní od doručenia oznámenia súdneho exekútoru podľa osobitného predpisu^{10a)} oznámiť súdnemu exekútorovi sumu preddavkovo vyplateného náhradného výživného, najviac v sume oznámenej vymoženej istiny pohľadávky na výživnom zníženej o sumu bežného výživného, ktorú má poukázať úradu.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 10a znie:

„^{10a)} § 59 ods. 4 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení zákona č. ... /2019 Z. z.“.

9. § 15 sa dopĺňa odsekom 4, ktorý znie:

- „(4) Ak sa výkon rozhodnutia vo veci vymáhania výživného uskutočňuje v cudzine, úkony
- a) súdneho exekútoru podľa osobitného predpisu¹²⁾ v rozsahu primeranom postaveniu prijímacíceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov,⁶⁾ vykonáva centrum,
 - b) úradu podľa tohto zákona, ktoré vykonáva voči súdnemu exekútorovi, vykoná úrad v rozsahu primeranom postaveniu prijímacíceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov⁶⁾ voči centru.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 12 znie:

„¹²⁾ § 29 ods. 10 a § 59 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení zákona č. ... /2019 Z. z.“.

10. Za § 16a sa vkladajú § 16b až 16d, ktoré vrátane nadpisu nad § 16b znejú:

,,Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2020
§ 16b

V konaní o náhradnom výživnom, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 31. decembra 2019, sa priemerný mesačný príjem oprávnenej osoby podľa § 2 ods. 2 písm. b) za obdobie do 31. decembra 2019 posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020.

§ 16c

Konanie o vrátení preddavkovo poskytnutého náhradného výživného, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 31. decembra 2019, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.

§ 16d

(1) Úrad je povinný do 15. januára 2020 vyzvať súdneho exekútoru na zaslanie potvrdenia o priebehu exekučného konania a o stave exekúcie a centrum na zaslanie potvrdenia o stave a priebehu výkonu rozhodnutia za obdobie od posledného prehodnotenia trvania nároku na náhradné výživné do 31. decembra 2019. Súdny exekútor a centrum sú povinní zaslať úradu potvrdenie podľa prvej vety do ôsmich dní od doručenia výzvy.

(2) Ak vznikom skutočnosti preukázanej potvrdením podľa odseku 1 je splnená podmienka pre vznik povinnosti poberateľa náhradného výživného vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné, úrad rozhodne o povinnosti vrátiť preddavkovo poskytnuté náhradné výživné podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.“.

Čl. II

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 692/2006 Z. z., zákona č. 218/2007 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 497/2008 Z. z., zákona č. 498/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 257/2009 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 576/2009 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č. 313/2011 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 428/2012 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 189/2013 Z. z., zákona č. 204/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 260/2014 Z. z., zákona č. 73/2015 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 398/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 444/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 316/2016 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 274/2017 Z. z., zákona č. 161/2018 Z. z., zákona č. 321/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 38/2019 Z. z. a zákona č. 214/2019 Z. z. sa mení takto:

1. V § 86 ods. 1 sa vypúšťa písmeno b).

Doterajšie písmená c) až g) sa označujú ako písmená b) až f).

2. V § 86 ods. 2 sa slová „písm. e)“ nahradzajú slovami „písm. d)“.

3. V § 207 ods. 1 a 2 sa slová „tri mesiace“ nahradzajú slovami „dva mesiace“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. 211/1997 Z. z., zákona č. 353/1997 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 240/1998 Z. z., zákona č. 280/1999 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 415/2000 Z. z., zákona č. 291/2001 Z. z., zákona č. 32/2002 Z. z., zákona č. 356/2003 Z. z., zákona č. 514/2003 Z. z., zákona č. 589/2003 Z. z., zákona č. 613/2004 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 125/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 585/2006 Z. z., zákona č. 84/2007 Z. z., zákona č. 568/2007 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 554/2008 Z. z., zákona č. 84/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 466/2009 Z. z., zákona č. 144/2010 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 102/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 230/2012 Z. z., zákona č. 335/2012 Z. z., zákona č. 440/2012 Z. z., zákona č. 461/2012 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 14/2013 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 299/2013 Z. z., zákona č. 355/2013 Z. z., zákona č. 106/2014 Z. z., zákona č. 335/2014 Z. z., zákona č. 358/2015 Z. z., zákona č. 437/2015 Z. z., zákona č. 438/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 59/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 57/2019 Z. z. a zákona č. 233/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 29 ods. 8 sa slová „odsek 9“ nahradzajú slovami „odseky 9 a 10“.

2. V § 29 sa za odsek 9 vkladá nový odsek 10, ktorý znie:

„(10) Exekútor poukáže do siedmich dní od doručenia oznamenia príslušného orgánu štátnej správy vo veciach náhradného výživného podľa osobitného predpisu,^{3cc})

a) na účet príslušného orgánu štátnej správy vo veciach náhradného výživného časť vymoženej istiny pohľadávky na výživnom pre dieťa zodpovedajúcej sume uvedenej v oznamení príslušného orgánu štátnej správy vo veciach náhradného výživného,

b) oprávnenému sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi sumou vymoženej istiny pohľadávky na výživnom pre dieťa zníženou o sumu bežného výživného a sumou podľa písmena a); povinnosť poukázať oprávnenému bežné výživné podľa odseku 8 tým nie je dotknutá.“.

Doterajšie odseky 10 až 12 sa označujú ako odseky 11 až 13.

Poznámka pod čiarou k odkazu 3cc znie:

„^{3cc}) § 12 ods. 4 písm. b) zákona č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení zákona č./2019 Z. z.“.

3. Poznámka pod čiarou k odkazu 7 znie:

„⁷⁾ Zákon č. 201/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.“.

4. V § 31 ods. 4 sa slová „ods. 12“ nahradzajú slovami „ods. 13“.

5. V § 59 odsek 4 znie:

„(4) Exekútor je povinný bezplatne elektronickými prostriedkami oznámiť príslušnému orgánu štátnej správy vo veciach náhradného výživného

- a) odklad exekúcie, zastavenie exekúcie alebo ukončenie exekúcie iným spôsobom ako zastavením exekúcie do ôsmich dní od vzniku tejto skutočnosti,
- b) sumu istiny vymoženej pohľadávky na výžinom pre každého oprávneného osobitne a z toho sumu istiny vymoženého bežného výživného pre každého oprávneného osobitne, do troch pracovných dní od vymoženia istiny.“.

6. V § 222 ods. 2 sa slová „ods. 11“ nahradzajú slovami „ods. 12“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2020.

prezidentka Slovenskej republiky

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

predseda vlády Slovenskej republiky